

Policy - Modell för attraktiv förskola i Piteå kommun

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställt/upprättad	Beslutsinstans
Policy - Modell för attraktiv förskola	Policy	2013-12-16, § 222	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig/processägare	Version	Senast reviderad	Giltig till
	1		Tills vidare
Dokumentinformation	Modell för attraktiv förskola		
Dokumentet gäller för	Barn- och utbildningsnämnden, kommunstyrelsen		

Inledning

Syfte

Detta styrdokument har till syfte att säkerställa kvalitet i verksamheten, skapa långsiktiga planeringsförutsättningar för densamma samt att skapa goda förutsättningar för befolkningsutveckling i kommunen kopplat till förskolans attraktivitet.

Styrdokumentet ”Modell för attraktiv förskola” baseras på Barn och Utbildningsplan och Piteå kommuns Verksamhetsplan.

Bakgrund

Förskolans uppdrag regleras i första hand via nationella styrdokument som skollag och läroplan. Som huvudman för förskolan ansvarar kommunen för genomförandet av det nationella uppdraget.

I Piteå finns ett antal kommunala beslut och ambitioner som påverkar utformningen av förskolans verksamhet. Tillgång till bra förskola bedöms också vara en viktig faktor för ökad inflyttning.

Mål

”Barn och utbildning ska bedriva förskole- och skolverksamhet som håller så hög kvalitet att Piteå är en god skolkommun. Alla barn och elever ska kunna utveckla goda kunskaper och färdigheter som förutsättning för ett livslångt lärande”¹

Barn och utbildningsplanen tillsammans med Verksamhetsplanen för Piteå kommun utgör övergripande styrande dokument för skolverksamheten och ska tillsammans ge förutsättningar för att kommunen är en attraktiv och god skolkommun.

Modell för attraktiv förskola

Utifrån det nationella uppdraget och de kommunala riktlinjerna har det i modellen formulerats ett antal önskvärda förutsättningar för att nå hög måluppfyllelse när det gäller

- kvalitet i verksamheten samt
- social,
- ekologisk och
- ekonomisk hållbarhet.

Förutsättningarna är inte absoluta krav utan måste, dels vägas samman och dels värderas mot varandra innan en förskoleorganisation fastställs. Förutsättningarna omsätts också i framgångsfaktorer som är mer konkreta.

---

¹ Barn och Utbildningsplan, Verksamhetsidé sidan 3

Kvalitet

Kommunalt fastställda beslut och riktlinjer:

Barn och unga ges förutsättningar för en god start i livet. Vi tar tillvara barns och ungas delaktighet, engagemang och kreativitet (KF).

Kommunal förskola och skola ska vara ett attraktivt val (KF)

Personalens kompetens och förhållningssätt är den viktigaste grunden för en öppen och positiv lärandemiljö(BUN)

All personal som arbetar i verksamheter uppfyller behörighetskraven. (BUN)

En god lärandemiljö handlar om trygghet, trivsel och studiero, såväl som om omsorg och hälsa (BUN)

Piteå kommun har som mål att erbjuda plats inom förskolan senast 3 månader efter ansökan (BUN)

Förutsättningar för god kvalitet i verksamheten

Barngruppen

Barnens primära trygghet ska finnas i barngruppen och det är viktigt att storleken på gruppen ger barnen den tryggheten. Däremot kan det finnas flera barngrupper på en förskola. En enhet med flera barngrupper ger vinster när det gäller förutsättningar för pedagogisk planering, utvecklingsarbeten och rationell arbetsfördelning. En annan fördel är att det skapas möjligheter att hitta lösningar vid personals frånvaro, som för barnen innebär fortsatt trygghet med känd personal. Vid större enheter finns också bättre förutsättningar att skapa en mer stimulerande och variationsrik utemiljö.

Barngruppers storlek

Barngrupperna ska ha 15 platser i genomsnitt. Det innebär att barngruppernas storlek kan variera, främst beroende på lokalernas beskaffenhet, men personalstyrkan anpassas efter antalet barn.

Beredskap för ökad efterfrågan

Normalt ökar efterfrågan på platser inom förskolan under våren och det har i vissa delar av kommunen varit svårt att tillgodose behovet på ett tillfredsställande sätt. För att möta vårens behov på ett bättre sätt finns ambitionen att ha ett antal tomma platser i beredskap i kommunens olika delar. Det är en fördel om dessa platser kan finnas vid en större enhet, så man kan undvika att akut starta upp små enheter med tillhörande stödfunktioner, vilket är både dyrt och ofta sker i lokaler av provisorisk art.

Samverkan

Samverkan mellan skola och förskola kan skapa många fördelar. En nära samverkan förutsätter dock en lokalmässig integrering eller att verksamheterna ligger i omedelbar närhet av varandra. Samverkan mellan förskolan och åk f-3 skapar förutsättningar att samplanera förskollärartjänster i förskola och förskoleklass samt bemanningen av fritids.

Framgångsfaktorer

- Det finns goda förutsättningar för pedagogiskt utvecklingsarbete och möjligheter till optimal fördelning av arbetsuppgifter. Det underlättas om en förskola har mer än en barngrupp.
- Efterfrågan på platser inom förskolan varierar över året. För att möta detta finns tomma platser i olika delar av kommunen, som kan tas i anspråk vid efterfrågetoppar.
- Vi eftersträvar i genomsnitt 15 platser/barngrupp.
- Möjlighet till samverkan med skola (åk f-3) skapar bättre förutsättningar kring behörighet och tjänster och det kan därför kompensera för ett mindre antal barngrupper.
- Förskolans inne- och utemiljö upplevs som funktionell, stimulerande och säker för såväl barn som personal.
- En god innemiljö utifrån ljudmiljö, fuktsäkerhet, ventilationsstandard och inneklimat.

Socialt

Kommunalt fastställda beslut och riktlinjer:

Piteå präglas av öppenhet, engagemang och delaktighet (KF)

Piteås landsbygd har en positiv utveckling vad avser invånare, service och arbetstillfällen (KS)

Barn och utbildningsnämnden vill att verksamheterna ska präglas av tillgänglighet och ett gott bemötande. Piteå kommuns verksamheter, miljöer och fastigheter har hög tillgänglighet för alla grupper. (BUN)

Mötesplatser, där man kan utvecklas i samspel med andra, är en del av en god livsmiljö. (BUN)

Förutsättningar för social hållbarhet

En hög servicegrad är attraktivt för ett område eller en bygd. Förskolan, som en del av den offentliga servicen bidrar till attraktiviteten och utvecklingen av ett närområde. Tillgång till bra förskola i de fyra kommundelarna² bedöms därför vara en viktig faktor för ökad inflyttning.

Framgångsfaktorer

- Lokalisering av förskolor bidrar till god service och utveckling av närområdet.
- God tillgänglighet för funktionsnedsatta.
- Närhet till kollektivtrafik.
- Säker trafikmiljö i anslutning till förskolan.

---

² Piteå Norra, Piteå Södra, Piteå Västra och Piteå Östra

Miljö

Kommunalt fastställda beslut och riktlinjer:

Piteå erbjuder en trygg och lustfylld livsmiljö med omsorg och utvecklingsmöjligheter i livets alla skeden. Här är det positivt att bo, verka och leva. Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet(KF).

Förskola och skola bidrar till att Piteå blir en socialt och ekologiskt hållbar kommun. Barn och elever ska få en positiv känsla för naturen och allt levande samt förståelse för att vi är en del av helheten. (BUN)

Till år 2014 har minst hälften av alla skolor ansökt om utmärkelsen ”Skola för hållbar utveckling” och till år 2020 har samtliga skolor ansökt och fått utmärkelsen (Klimat och energiplan, KF).

Förutsättningar för miljömässig hållbarhet

Förskolan har en viktig roll när det gäller att tidigt bygga kunskaper och attityder kring miljö och långsiktig hållbarhet. Förskolan har ett uppdrag att verka i den andan. I det innefattas även förutsättningar för kommunikationer och transporter till och från förskolan.

Framgångsfaktorer

- Förskolor i kommunens områden lokaliseras, så att transporter i samband med lämning och hämtning blir så korta och rationella som möjligt.
- Förskolor i tätbefolkade områden minskar behovet av mat- och varutransporter.
- Det är positivt om det finns möjlighet till naturupplevelser i förskolans närmiljö.

Ekonomi

Kommunalt fastställda beslut och riktlinjer:

Kommunens finansiella ställning ska vara långsiktigt hållbar (KF).

Budgetramen ska hållas genom effektiv hushållning med disponibla resurser (BUN).

Barn och utbildningsnämndens prioriteringsordning vid behov av ekonomiska prioriteringar:

- 1. Kostnader för personal*
- 2. Kostnader för stödverksamhet (till exempel lokalvård, skolskjuts, vaktmästeri, med mera)*
- 3. Lokalkostnader.*

Förutsättningar för god ekonomi

Vid större enheter är det lättare att optimera personalresursen efter de olika barngruppernas behov och efter variationer över tid. Det är också lättare att omdisponera personal i samband med kortare frånvaro hos såväl barn som personal. När det gäller stödfunktioner inom förskolan är det främst inom måltidsverksamheten man kan göra effektivitetsvinster genom större enheter. Ett samnyttjande av måltidsfunktionen mellan skola och förskola är effektivt och minskar kostnaden vilket är särskilt viktigt vid mindre enheter. Ekonomiska kalkyler avseende hyror, ombyggnadskostnader m m skall göras utifrån ett kommunkoncernperspektiv.

Framgångsfaktorer

- Skapa möjligheter till optimering av verksamhetens personalkostnader (inkl. vikariekostnader). Förutsättningarna för detta är bättre vid större enheter och vid möjlighet till samverkan med andra verksamheter (skola, fritids).
- Det är positivt om det går att samnyttja stödverksamheter med närliggande eller integrerade verksamheter. Vid större enheter blir kostnaden/barn lägre
- Rimliga ytor och kostnader. Riktvärdet är 8-12 m²/barn, beroende på ytornas funktionalitet.
- Undvika att hyra externa lokaler.